

Zaharije Orfelin rođen je u Vukovaru, bio je historičar, umetnik, kaligraf, pesnik, pisac udžbenika, pedagoški pisac, grafičar.

Napisao je prvi slovenski bukvar.

1768. objavio je u Veneciji „Slavenosrpski magazin“, prvi časopis na čitavom slovenskom jugu (i kod nas). Pisao je na slavenosrpskom jeziku.

Značajno delo „Žitija Petra velikog“, objavio u Veneciji 1772. godine.

Tema pesme „Plač Serbiji“ je u pravo plač Srbije, koja je izgubila slobodu i staru slavu. Lirski subjekt pesme je Srbija koja prolića gorke suze nad svojom sudbinom, i nad sudbinom svoga naroda. Govori u prvom licu jednine ženskog roda. Srbija je data u slici nejake žene koju su ponizili, isprebijali, zube joj polomili.

Srbija je personifikovana, pesma je rodoljubiva.

Književni uzor: Orfelin je ovu pesmu napisao op uzoru na biblijski plač proroka Jeremije (stari zavet). Jeremija plače nad opustošenim i osramoćenim Jerusalimom koji je razorio i osvojio Vavilonski vladar Navuhodonosor (586 godina p.n.e.), a Orfelin plače nad porobljenom Srbijom čiji su se sinovi radjali u 18. veku.

U pesmi se prepliću dve vremenske radnje, prošlost i sadašnjost. Slike prošlosti Srbije: nekad slavna i ugodna, svi su je poštovali, plašili su je se, a sada osramoćena porobljena, pusta.

Pesma je izgrađena po principu kontrasta. Nedaće srpskog naroda: razoreni gradovi, nestanak vladara, nema vodje, oborena oružja, nekadašnji prijatelji postali su neprijatelji. U nesreći svi su je zaboravili i napustili. Srbi nemaju škole, crkve opustošene, žive u mraku.

Stilske figure:

hiperbola „Samo Bog može da pomogne Srbiji“

apostrofa „O bože“, nepristupnim licima se zove u pomoć.

Pesma je pisana u katrenima, stih poljski trinaesterac. Cezura je iza sedam slova, rima je parna.